

Ingen yberligere begjærede Ordet, sluttedes Forhandlingen og man gik til Afstemning, hvorved Lovforslaget (se Tillæg C Sp. 257—58) vedtoges enstemmig med 44 Stemmer.

Formanden: Lovforslaget er nu færdigt fra Rigsdagen, og vil blive tilfjillet Conseilspræsidenten.

Man gik dernæst til den følgende Sag paa Dagsordenen, som var:

Første Behandling af „Forflag til Lov om et Tillæg til § 3 i Lov af 12te Juli 1867 om Valgene til Rigsdagen.“

(3die Behandling i Folkethinget findes i dettes Tidende Sp. 4408 ff; Lovforslaget som vedtaget af Folkethinget i Tillæg C Sp. 259—60).

Judenrigsministeren (Tobiesen): Det vil være det høie Thing bekendt, at der hyppigt har været reist Tvivl om hvorledes Begrebet Tjenesteforhold i Valgloven skulde forstaaes, og som Følge heraf Tvivl om, hvorvidt Personer skulde optages paa Valglisten eller ikke. I flere saadanne Tilfælde har Sagen været forelagt Domstolene og været Gjenstand der for forskellige Afgjørelser. Dette har givet Anledning til at det foreliggende Forflag ved privat Initiativ er bleven indbragt i det andet Thing. Man har ved Samme villet søge at fastslaa, hvad der i Grundloven skal forstaaes ved privat Tjenesteforhold. Jeg kan for mit Vedkommende ikke finde det heldigt, at man saaledes skriver til ved særlige Love at afgjøre tvivlsomme Udtryk i Grundloven, og jeg kan derhos ikke erkjende, at privat Tjenesteforhold er defineret paa en saadan Maade i dette Forflag, at det kan siges at være udtømmende i alle Tilfælde, som derunder kunde subsumeres. Jeg har derfor i det andet Thing modsat mig dette Forflag, og jeg agter fremdeles at modsætte mig det. Jeg vilde sætte megen Pris paa, om Thinget vilde undbringe det sin Støtte til videre Fremme.

J. Andersen: Det foreliggende Lovforslag kan vel have sine Mangler i den Henseende, at det ikke er tydeligt nok, men jeg tror dog, at det er overensstemmende med de Domme, som man har set bekendtgjorte. Vi have nylig set en saadan Dom, hvori en saakaldt Gaardbestyrer blev tilkjendt Valgret. Der er i dette Forhold en saadan Lighed og Bakken, at der fremkommer de allerkrigsfeste Tilfælde. Jeg har navnlig engang set et Tilfælde, hvor en Gaardbrugers Enkes Søn blev valgt til Medlem af Sogneraadet, han forbrede sig fritaget, men hans Forlangende blev ikke anerkjendt. Han blev strax efter Formand for Sogneraadet, men det blev ham negtet at op-

tages som Vælger til Folkethinget. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at det ikke var Alderens Skyld, han var langt over 30 Aar. Man var altsaa i det kunstige Tilfælde, at man beraabte sig paa, at han ikke var i Besiddelse af de Betingelser, som udfordres til at være Vælger til Folkethinget; men han var derimod i Besiddelse af de Kvalifikationer, som gjorde ham værdig til at være Medlem af og Formand for Sogneraadet. Det ser dog ganske morsomt ud, at en Mand, som opfylder Betingelserne for at være Medlem af og Formand for Sogneraadet, ikke kan være Vælger til Folkethinget. Et saadant Resultat er grundet paa et løst Skjøn, og jeg skal ikke negte, at kunde Ministeren ved en Fortolkning — jeg antager at Sagen kunde afgjøres ved administrativ Fortolkning — tydeliggjøre denne Lovbestemmelse, vilde Lovforslaget ikke behøves. Der er nu faldet saamange Domme, at jeg tror godt, Bestemmelsen lod sig forklare. Nu veed jeg godt, at man kan svare mig, at de Vedkommende kunne gaa til Domstolene, men det er ikke Alle, der have Lyft dertil, og det er heller ikke behageligt for en Mand altid at skulle have sine Retigheder afgjorte ved Domstolene; det er slet ikke saa behageligt. Derfor skal jeg anbefale Lovforslaget, medmindre den høitærede Minister turde sige, at han ad administrativt Vei kunde give denne Fortolkning, saa skulde jeg være tilfreds.

Oyenboll: Det ærede Medlem, der nu satte sig, udtalte, at der var en meget betydelig Usikkerhed og Bakken tilfjeste med Hensyn til den Maade, hvorpaa man lige overfor det Offentlige betragter de saakaldte Gaardbestyreres Stilling. Det er jo navnlig denne Stilling, som i det Hele har givet Anledning til nærværende Lovforslag, og dersom man gennem en saadan Fortolkning som den, der her er foresjgt, kunde komme til en Afgjørelse af Sagen, skulde jeg meget gerne være med dertil; men jeg skal ikke negte, at jeg tror, det er aldeles forfjilet, naar man ad denne Vei vil søge at faae en ensartet Afgjørelse, en ensartet Betegnelse for den paagældende Stilling, og det ligefrem af den Grund, at en saadan Mands Forhold naturligvis er i de enkelte Tilfælde overordentlig forskjelligt, saaledes at, hvorledes vi end fortolke disse Udtryk „privat Tjenesteforhold“, vil man dog altid være nødt til at tage de enkelte Tilfælde med i Betragtning. Det er jo ikke nogen Hemmelighed, da det er udtalt i det andet Thing, at Aarsagen, hvorfor dette Forflag i det Hele er kommet frem, er, at et eller flere Medlemmer i det andet Thing fandt sig misfornøjet med den Maade, hvorpaa en vis Overretsdøm, der er nævnt i Betænkningen, havde fortolket Udtrykket „privat Tjenesteforhold“, og nu vilde man derfor gennem en ny Lov, altsaa en authentisk Fortolkning, søge at forhindre, at denne Overretsdøm, der er den eneste Afgjørelse af dette Spørgsmaal af nogen